

ŠTEDRÁ ŠESTNÁSTKA

Komu inému by mala patriť úvodná stránka festivalového Spravodaja, ak nie jeho šéfke **Marike Hámorevej**. Čo pre nás pripravila tento rok?

1452 minút projekcie. Je to o 200 minút viac, ako bolo vlani.

Vďaka čomu uvidia ľudia viac filmov?

Tento ročník je skutočne špecifický. Toľko kvalitných filmov sa nám doteraz do súťaže neprihlásilo ani v jednom ročníku. Filmári majú za sebou skutočne dobré obdobie – vzniklo veľa kvalitných a tematicky pestrých filmov. Myslím, že diváci sa naozaj majú na čo tešiť.

Aké sú tvoje tipy? Čo by si festivaloví návštevníci nemali nechať ujsť?

Mňa mimoriadne oslovili dva filmy. Zárak na Evereste a Zomrieť pre Everest.

Úvod 16.ročníka MFHF patril filmu o Juzekovi Psoťkovi. Bol to špeciálny zámer?

To nie. Film ma však veľmi oslovil. Juzeka som nepoznala osobne, ale rozprávanie o ňom ma veľmi zaujalo. A festival vždy otvárame slovenským

filmom. Tento sa mi zdal veľmi vhodný na otvorenie.

Festival, to nie sú len filmové projekcie, ale aj sprievodné podujatia. Zdá sa mi, že aj tých je viac.

Je to tak. Tento rok sme pripravili až 5 besied a multimediálnych prezentácií našich hostí. Chceme, aby návštevníci festivalu spoznali zaujímavých ľudí nielen z plátna, ale aj priamo zo živého kontaktu. Verím, že prezentácie ich oslovia.

Na posledný deň 16.ročníka MFHF je pripravená aj filmová spomienka na Sira Edmunda Hillaryho...

Dôvody, prečo sme ju zaradili do programu festivalu sú dva: tento rok je rokom smrti Sira Hillaryho i rokom 55.výročia jeho výstupu na Everest. A keďže Hillary bol hosťom nášho festivalu, je logické, že si tohto výnimočného človeka chceme pripomenúť.

Čím sa ešte líši tento ročník festivalu od predchádzajúceho?

Aj tým, že pribudol ďalší večer projekcií v Dome kultúry. Chceme, aby si diváci mohli pozrieť čo najviac filmov. No a určite poteší aj to, že máme pripravených viac cien pre tých, ktorí sa zapoja do hlasovania o najlepší divácky film.

No nehovorím? Štedrá šestnástka...

Predpoveď počasia pre Poprad

PIATOK	SOBOTA	NEDEĽA
		
Ráno: 6° Deň: 17°	Ráno: 6° Deň: 18°	Ráno: 6° Deň: 20°

JUZEK PSOTKA

Muž, ktorému patril úvod 16.ročníka MFHF. Horolezec, ktorý sa z Vysokých Tatier dostal cez Alpy, Kaukaz a Hindúkuš do Himalájí. V roku 1981 tam vystúpil na vrchol Kančendžongy, o tri roky neskôr ako 50-ročný (vo svojej dobe najstarší človek) stál na Evereste. Týmto výstupom sa zaradil medzi najlepších svetových horolezcov. Do výšky 8850 metrov vystúpil nie klasickou cestou, ale oveľa náročnejšou – Južným pilierom a to bez kyslíka. Zostup z Everestu sa mu už nepodaril - 17. októbra 1984 pri ňom zahynul.

Košický rodák začínal v horách ako tínedžer. Už ako 15-ročný robil vynášky vo Vysokých Tatrách. Pomáhal pri stavbe Kežmarskej chaty, veľmi rád mal „Zbojničku“ i chatu pod Rysmi. Dnes existuje chata s jeho menom v Tatranskom Lieskovi...

Podme však k filmu. Prečo vznikol? Opýtali sme sa jeho tvorca **Paľa Barabáša**. Keďže v čase otvorenia festivalu bol ešte v ďalekej Afrike, pomohla mailová komunikácia. Tu je odpoveď:

„Bol som blízkym priateľom Juzeka. Bol to výnimočný človek, ktorého som si veľmi vážil. Keď K2 Studio začalo pripravovať pre STV dokumentárny cyklus Radosť zo života, považoval som za prirodzené, že urobím film o Juzekovi. Bola to pre mňa česť.“

Aké je poslanstvo tohto filmu?

„Juzekov pozoruhodný život bol veľkým príbehom dosahovania najvyšších vrcholov sveta. Jeho meno vzbudzovalo rešpekt doma i v zahraničí, nielen z profesionálneho hľadiska, ale najmä ľudského.“

Dajme slovo aj tým, ktorí Juzeka Psotku dôverne poznali – horolezcom.

Ivan Fiala: „Juzek bol vždy osobnosťou a prirodzenou autoritou. Čo on povedal v horách, to bolo pismo sväté. A čím sme boli vyššie, tým bol dokonalejší.“

Ivan Gálfy: „Pspotka bol veľmi silná osobnosť. Nebol konfliktný, na expedíciách vždy vniesol dobrého ducha do partie. S ním odišlo klasické ponímanie horolezectva, súdržnosť a kamarátstvo.“

Zola Demjána, ktorý s Juzekom Psotkom vystúpil na Everest, sme sa opýtali, akú asociáciu má, keď sa povie „JUZEK“.

„Vytrvalosť a nadšenie pre hory a veselosť. Juzek bol pre mňa vzorom v tom, ako sa dôkladne pripravoval na horolezecké expedície. Jeho kondička bola obdivuhodná. Veľmi mi imponovala aj jeho rozvážnosť, veľa nehovoril, ale keď vyjadril svoj názor, tak to vždy malo hlavu a pätu a všetci si jeho názory veľmi vážili.“

A čo sa Zola Demján od Juzeka naučil?

„S Juzekom som nemal veľa príležitostí liezť, bol medzi nami generačný rozdiel. Jediná moja skúsenosť bola na Evereste. Tam sme sa zblížili už na pochode do základného tábora. Rozumeli sme si ľudsky a predhávali sme sa vo výstupoch do sediel. Obaja sme to brali ako dolaďovanie formy. To, čo som sa od neho počas nášho spoločného výstupu na Everest naučil, bola jeho rozhodnosť a viera v to, že sa nám podarí vystúpiť na Everest bez kyslíkových prístrojov. Nebolo to totiž vopred plánované. Pred nami tam bolo len okolo 15 ľudí bez kyslíku, a to sme vtedy vedeli len o asi štyroch - piatich. Juzek však tvrdil, že keď tam vyšli Messner s Habelerom, tak to dokážeme aj my. Tá jeho nezlomná viera preskočila aj na mňa. Dnes môžem s istotou povedať, že výstup na Everest bez kyslíku je otázka psychická a nie fyzická. Keď v niečo hlboko veríme, tak to aj dosiahneme – a to som sa naučil od Juzeka. Juzek, ďakujem Ti za to!“

Na záver si ešte pripomeňme, že v piatok sa na Sliezskom dome začne tradičný Memorál Jozefa Psotku. Už po 24. raz budú zápoliť horolezci, skialpinisti, horskí vodcovia i členovia horskej služby na podujatí, ktoré je venované pamiatke nielen tohto výnimočného človeka, ale aj Dušanovi Becíkovi, Petrovi Božíkovi, Jaroslavovi Jaškovi a Jozefovi Justovi, ktorí tiež zahynuli pri zostupe z Everestu. Štyri roky po Juzekovi Psotkovi.

POZDRAV Z RADNICE

Tradičným partnerom a spoluorganizátorom MFHF je mesto Poprad. Na slávnostnom otvorení ho zastupoval viceprimátor **Gustáv Dobák**. Vo svojom príhovore povedal aj toto: „Je čťou pre mesto Poprad, že môže spoluorganizovať a podporovať tento festival, ktorý sa stal úzko spätý s našim mestom. Jeho význam však ďaleko presahuje hranice Slovenska. Za doterajších 15 ročníkov festivalu sa už vytvorila silná tradícia v tomto žánri umenia.“

Pat & Mat

FESTIVALOVÁ ISKRIČKA

Čisté, čistejšie, najčistejšie - také je naše premietacie plátno. Ak sa vám zdá, že filmy sú farebnejšie, farby jasnejšie, tak to sa vám nezdá. S nasadením vlastného zdravia (pretože sme používali silné chemikálie) sme čistili premietacie plátno. Aby vaše festivalové dojmy boli ešte farebnejšie.

SÚŤAŽ

Aj tento rok máte dejiny vo svojich rukách. Rozhodnete o Cene diváka pre najlepší film. A nielen to! Čaká na vás víkendový pobyt na Zamkovského chate, permanentka na budúcoročný festival či kartu darcu od Leteckej záchranej služby. Vyhrať môžete aj tradičný nórsky sveter. Musíte však hlasovať v diváckej ankete.

KNIHY A POHĽADNICE

Chcete mať onakvejšiu pamiatku na MFHF? Pristavte sa pri stolíku sympatickej lvetky Bohušovej a jej dcéry. Zakúpiť si môžete zaujímavé knižky či pekné pohľadnice.

BOULDERING

V sobotu 11. 10. sa v rámci XVI. MFHF Poprad, uskutoční Slovenský pohár v športovom lezení, boulderingu. Pretek sa bude ako každoročne konať na Námestí Sv. Egídia, pri Café Razy. Stenu a bouldre budú stavať majstri zo Žiliny. Pretek je otvorený všetkým športovým lezcom a publiku. Kvalifikácia štartuje o desiatej, štart finále sa predpokladá okolo 16:00.

PROGRAM (štvrtok 9.10.2008)

veľká zasadačka MsÚ Poprad

15.00 Projekcia súťažných filmov

Do kopca a po vetre

Franc., 2008, B. Leveque

Nový zimný šport, snowkiting, využíva silu vetra na jazdu po snehových pláňach.

Na Altiplano

USA 2007, r.: J. Bowermaster

Púštne pohorie na hranici Čile, Argentíny a Bolívie je najsuchším miestom na Zemi. Expedícia hľadá nielen vodu, ale predovšetkým spôsob, ako tu ľudia dokázali prežiť niekoľko storočí.

Mawson, život a smrť na Antarktíde

Australia 2007, M. McDonald

Rekonštrukcia odvážnej expedície do Antarktídy z roku 1912 ako sonda do duše človeka na hranici medzi životom a smrťou.

18.00 Peter Chrzanowski

multimediálna prezentácia s hosťom festivalu

Projekcia súťažných filmov

Islenska, na ceste za tajomstvami Islandu

USA, Francúzsko 2007, r.: C. Cusin

Osamotený ostrov na severe Atlantického oceánu zlákal skupinu dobrodruhov, ktorí sem prišli zlyžovať vulkány a ľadovce, ale tiež nazrieť do tajomných povestí o Islande.

Zázrak na Evereste

Austrália 2008, r.: J. Peedom

Príbeh o prežití austrálskeho horolezca L. Halla, ktorý sa odohral počas jednej z najtragickejších sezón na Evereste.

21.00 Sven Scholz

multimediálna prezentácia s hosťom festivalu

Projekcia súťažných filmov

Magické čísla

Veľká Británia 2007, r.: A. Lee

Miniprofil jedného z najlepších britských športových lezcov - Steva McClurea.

Zajatci bieleho boha

Česko 2008, r.: S. Lichtag

Svedectvo českého sociológa o humanitárnej katastrofe v horách Thajska a Laosu a o podiele západných misionárov na likvidácii horského národa Akhiov.

Dom kultúry Poprad

18.00 Projekcia súťažných filmov

Do kopca a po vetre

Franc., 2008, B. Leveque

Nový zimný šport, snowkiting, využíva silu vetra na jazdu po snehových pláňach.

Na Altiplano

USA 2007, r.: J. Bowermaster

Púštne pohorie na hranici Čile, Argentíny a Bolívie je najsuchším miestom na Zemi. Expedícia hľadá nielen vodu, ale predovšetkým spôsob, ako tu ľudia dokázali prežiť niekoľko storočí.

Mawson, život a smrť na Antarktíde

Australia 2007, M. McDonald

Rekonštrukcia odvážnej expedície do Antarktídy z roku 1912 ako sonda do duše človeka na hranici medzi životom a smrťou.

21.00 Projekcia súťažných filmov

Nanga Parbat

ČR 2005, r.: R. Jaroš, I. Stehlík

Po dvoch mesiacoch v Diamírskej stene sa sen stáva skutočnosťou.

Veľké odhodlanie

Austrália 2007, r.: W. Elrick, B. Semple

Aconcagua a na jej vrchole človek, ktorý prišiel pri dopravnej nehode o nohu.

Skyrunner

Nemecko 2007/2008, r.: N. Jäger

Cesta za najvyššími vrcholmi všetkých kontinentov v rekordnom čase.

Kaukau

SR 2008, r.: S. Bariaková, J. Jedinák

Na bicykloch od Čierneho po Kaspické more.

Púť červenej chladničky

Srbsko 2007, r.: L. Muntean, N. Stankovic

Príbeh chlapca, ktorý si na vzdelanie zarába nosičskou drinou.